

ועל כן - ושחקים יזלו צדק. אז תפתח ארץ - למטה. ויפרו ישע - בגי העולם. וצדקה תצמיח יחד - כל הרחמים וכל הטוב של העולם מתרבים, ומזונותיהם של בני אדם מצויים בעולם, אז נוספת שמחה על שמחה, וכל העולמות מתברכים. אמר רבי אחא, אלמלא לא באתי אלא לשמע את זה - די לי.

פתח רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לפי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו ה'. בא ראה, כל הרצון וכל הלב שצריך אדם להריק ברכות ממעלה למטה, ליחד את השם הקדוש, לבקש בתפלה לקדוש ברוך הוא ברצון ובכוננת הלב, להשפיע מאותו הנחל העמק, כמו שכתוב (תהלים קל) ממעמקים קראתי ה', ששם העמק של הכל, בעמקים העליונים, שהם הראשית העליונה שאב ואם מזדווגים. אף כאן לפי לחוקקי ישראל, מי הם חוקקי ישראל? לא כתוב חוקקי ישראל, אלא לחוקקי, אלו אבא ואמא שהם מחוקקים לישראל הקדוש שהוא שופע מביניהם.

המתנדבים בעם - אלו הם האבות שנקראים נדיבים, כמו שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. אז ברכו ה', להשפיע ממנו ברכות למטה, וימצאו ברכות בעולם כלם, שבשכפאן נמצאות ברכות מלמעלה, אז הכל בשמחה והכל בשלמות. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא מריק עליהם ברכות ומקשיב לתפלתם, ועליהם כתוב, פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.

לתתא. ויפרו ישע, בני עלמא. וצדקה תצמיח יחד, כל רחמי, וכל טיבו דעלמא סגיא, ומזונותיהו דבני נשא משתכחי בעלמא, כדין חדה על חדה אתוסף, וכל עלמין מתברכאן. אמר רבי אחא, אלמלא לא אתינא אלא למשמע דא די.

פתח רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לפי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו יי'. תא חזי, כל רעותא, וכל לבא, דבעי בר נש לארקא ברכאן מעילא לתתא, ליחדא שמא קדישא. לבעי בצלותא לקודשא בריך הוא ברעותא ובכונה דלבא, לנגדא מההוא נחלא עמיקא, כמה דכתיב, (תהלים קל) ממעמקים קראתי יי', דתמן עומקא דכלא, בעמיקי עלאי, דאינון שירותא עלאה, דאבא ואימא מזדווגין. אוף הכא לפי לחוקקי ישראל, מאן חוקקי ישראל. לא כתיב חוקקי ישראל, אלא לחוקקי. אלן אבא ואימא, דאינון מחוקקי לישראל קדישא, דאיהו נגיד מביניהו.

המתנדבים בעם, אלן אינון אבהן, דאקרון נדיבים, כמה דאת אמר (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. כדין ברכו יי', לנגדא מניה ברכאן לתתא, וישתכחון ברכאן בעלמא כלהו, דכד הכא משתכחין ברכאן מלעילא כלא הוא בחדוותא כלא הוא בשלימו. זכאה חולקיהו דישראל, דקודשא בריך הוא מריק עליהו ברכאן, וציית צלותהו, ועלייהו כתיב, (תהלים קב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.